

Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2020

## **Kaupungin tehtävänä on turvata hyvät palvelut myös kriisiaikana.**

Vuosi 2020 oli täysin poikkeuksellinen. Muuttuvia tekijöitä olivat ”perinteiset” niin kuntatalouden yleinen epävarmuus kuin pitkään valmisteilla olleet valtakunnalliset sosiaali- ja terveyspalveluihin ja maakuntahallintoon liittyvät uudistuksetkin.

Maaliskuussa alkanut koronapandemia oli kuitenkin epävarmuustekijänä täysin poikkeuksellinen. Tällä hetkellä Suomessa ja maailmalla eletään pandemian kolmatta aaltoa eikä kysymykseen pandemian kestosta ole mahdollista saada yksiselitteistä vastausta. Rokotusten eteneminen tuo kuitenkin kaivattua toivoa kuten myös sekin, että maan hallitus on alkanut laatia exit-suunnitelmaa pandemiasta ulospääsyyn.

Pystyimme muuttamaan oman toimintamme resursointia ja suunnittelua niin, että poikkeustilanteesta huolimatta kuntalaisille kyettiin järjestämään peruspalvelut sujuvasti ja ennen kaikkea kaikkien, niin asukkaiden kuin henkilöstönkin, terveysturvallisuus huomioiden.

Pandemian lopulliset kustannukset tulemme huomaamaan vasta vuosien päästä. Kulunut vuosi on osoittanut, että akuutti koronatilanne kuormittaa luonnollisesti terveyspalveluja sekä kasvattaa samalla hoito- ja palveluvelkaa, kun ei-kiireellisiä toimenpiteitä joudutaan siirtämään. Yleinen valtakunnallinen arvio on jo tällä hetkellä, että hoitojonojen purkamiseen kuluu vuosia.

Koronatilanne vaikuttaa myös sosiaalipalvelujen kysyntään, sillä yleinen epävarmuus, siirtyminen etätöihin, etäopetusjaksot, kokoontumis- ja liikkumisrajoitukset sekä työllisyystilanteen heikkeneminen ovat kasvattaneet monien henkistä kuormaa ja

vaikuttaneet arjessa jaksamiseen. Meidän tehtävämme onkin turvata kaikkien jaksaminen sekä pitää huolta kaikista heikompiosaisimmista.

Koronatilanteeseen liittyen julkisuudessa on käyty keskustelua siitä, onko meillä enää paluuta ns. vanhaan normaaliin vai onko yhteiskunta siirtymässä uuteen aikaan, johon kuuluvat etäopetus, etätyö, jatkuvasti lisääntyvät sähköiset palvelut sekä muutokset niin työ- kuin vapaa-ajankin matkustamisessa. Tähän uuteen normaaliin meidän on valmistauduttava ja katsottava pitkälle tulevaisuuteen, kun mietimme esimerkiksi kaupungin palveluverkkoa ja sähköisten palvelujen lisäämistä. On tärkeää huomata, että uusi normaali on yrityksille myös mahdollisuus kehittää uutta liiketoimintaa sekä kaupungille tilaisuus etsiä uusia avauksia elinkeinoelämään ja kuntalaisten hyvinvointiin liittyen. Meidän tulee katsoa ennakkoluulottomasti tulevaan ja ottaa käyttöömme parhaat työkalut, jotta turvaamme menestyksemme 2020- luvulla.

Kuntien talouden pelättiin romahtavan koronan aiheuttamien ongelmien takia. Toisin kuitenkin kävi. Valtiolla otti koronavelkaa liki 20 miljardia euroa. Viime vuoden tilinpäätösarviot osoittavat, että kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Kyseessä oli siis taloudellisesti ennätysvuosi. Forssan kaupunki teki neljän miljoonan euron ylijäämäisen tuloksen. Tulokseen vaikuttivat valtion koronatuki ja pitäytyminen Pärjäävä Forssa-ohjelmassa.

Vuoden aikana tehtiin kaksi suurta rakennuspäätöstä. Pitkän valmistelun jälkeen valtuusto päätti äänestyksen jälkeen, että Forssan tulevan kouluverkon tukipilariksi rakennetaan Monitoimikeskus. Hankkeen lopullinen kustannusarvio nousi noin 25 milj. euroon. Opetus uusissa tiloissa on tarkoitus aloittaa syksyllä 2022.

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri päätti joulukuun kokouksessaan Assi-Sairaalan rakentamisesta. Sairaalan rakentaminen alkaa keväällä 2021 ja hankkeen arvioidaan valmistuvan syksyllä 2026. Tavoitekustannukset ovat noin 308 milj. euroa ja kokonaiskustannusarviossa varaudutaan noin 355 milj. euroon.

Vuosi 2020 toteutui taloudellisesti paremmin kuin ennakoitiin. Kaupungin tilikauden tulos on 4 milj. euroa, joka mahdollistaa myös jonkin verran varautumista tulevaisuuteen. Vuosikate nousi 10,9 milj. euroon eli 647 euroon/asukas. Tilinpäätös sisältää 3 milj. euron investointivarausten tekemisen liikuntatilojen peruskorjaukseen. Tilinpäätös on 1 milj. euroa ylijäämäinen. Tämän jälkeen kaupungille on taseeseen kertynyt 9,1 milj. ylijäämää.

Kuntien välisen yhteistyön merkitys tulee korostumaan entisestään jatkossa. Forssan seutu menestyy parhaiten tekemällä yhteistyötä. Vuoden 2020 positiiviset tilinpäätökset seudun kunnissa antavat meille hyvät lähtökohdat palveluiden ja rakenteiden kriittiseenkin tarkasteluun. Näen, että muutos on meille ennen kaikkea mahdollisuus.

Haluan kiittää kaupungin henkilöstöä, kaupunkilaisia, yhteistyökumppaneita ja yrittäjiä erinomaisesta yhteistyöstä ja tuesta vaikeana vuonna. Organisaatiomme osoitti, että julkinen toimija voi muuttaa toimintamalleja nopeasti ja pystyy turvaamaan palvelutehtävän myös kriisiaikana.

Työskentely luottamushenkilöiden kanssa toimi erinomaisesti ja saimme tuen kaikille tehdyille päätöksille. Osoitimme, että yhdessä pystymme tekemään myös vaikeita päätöksiä. Yhdessä kohtaamme tulevaisuuden haasteet ja teemme tarvittavat päätökset, joilla turvaamme taloutemme ja toimintamme jatkuvuuden myös jatkossa. Tulevaisuuteen voimme vaikuttaa parhaiten tekemällä itse. Uskon, että Forssalla on edessään hyvä tulevaisuus kasvavana seutukaupunkina.

Forssassa 7.4.2021

**Jari Kesäniemi**

kaupunginjohtaja

**Lisätiedot:**

Jari Kesäniemi

kaupunginjohtaja

050 5640 001

[jari.kesaniemi@forssa.fi](mailto:jari.kesaniemi@forssa.fi)

Leena Järvenpää

talousjohtaja

03 4141 5210

[leena.jarvenpaa@forssa.fi](mailto:leena.jarvenpaa@forssa.fi)

# Forssan kaupungin tilinpäätös 2020

## Plussat:

- Poikkeusvuodesta selvittiin odotettua paremmin
- Kaupungin valtionosuudet kasvoivat reippaasti mm. valtion koronatuken vuoksi
- Verotulot eivät pudonneet pelätysti, vaan päästiin pieneen kasvuun
- Kaupungin lainamäärä ja konsernivelka selvästi alle maan keskiarvojen
- Tilinpäätös on ylijäämäinen
- Mahdollisesti varautumisen tulevaisuuteen investointivarausten tekemisellä
- Vuosi 2020 toteutti Pärjäävä Forssa ohjelmaa

## Miinukset:

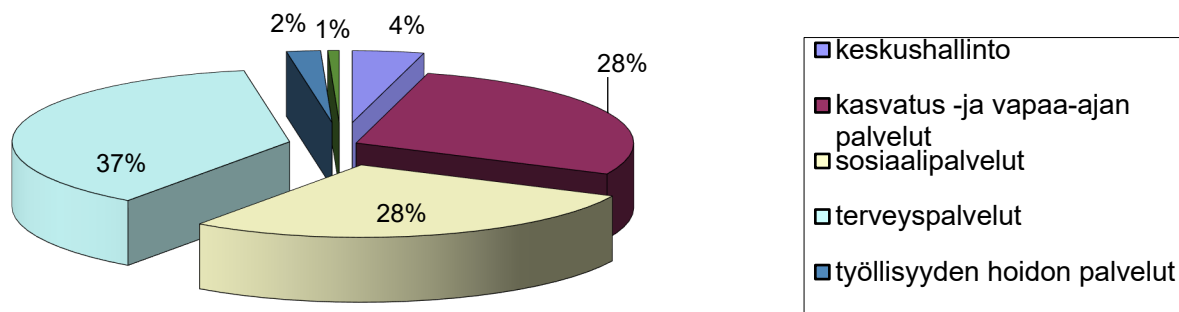
- Asukasluvun väheneminen jatkui
- Työttömyys lisääntyi
- Sosiaalipalvelujen kasvu nopeaa noin 7 %, lisälaskua kuntayhtymältä
- Kaupungin liikkumavara pieni
- Koronatuett ”kertaluonteisia”
- Koronapandemian vaikutukset palveluihin ja ns. hoitovelkaan

<b>Tunnuslukuja tilinpäätöksestä vuodelta 2020</b>		
	2020	2019
(miljoona euroa)		
<b>Tuloslaskelma</b>		
<b>Toimintakate</b>	<b>-98,6</b>	<b>-95,8</b>
Verotulot	61,6	60,7
Valtionosuudet	48,3	40,8
<b>Vuosikate</b>	<b>10,9</b>	<b>5,5</b>
Poistot	7,6	6
Tilikauden tulos	4,0	-0,6
<b>Tilikauden yli/alijäämä</b>	<b>1,0</b>	<b>-0,5</b>
<b>Tunnusluvut ja tase</b>		
Toimintakatteen kasvu(%) ed. vuodesta	2,9	1,6
Vuosikate (%) poistoista	143,4	91,1
<b>Vuosikate (e/asukas)</b>	<b>647</b>	<b>327</b>
<b>Nettoinvestoinnit</b>	<b>5,7</b>	<b>6</b>
Lainamäärä	30,8	32,4
<b>Lainat (e/asukas)</b>	<b>1 834</b>	<b>1 920</b>
Taseen yli/alijäämä	9,1	8,1
<b>Konserni</b>		
Konsernin yli/alijäämä	3,9	-0,9
Konsernitaseen yli/alijäämä	26,7	22,8
<b>Konsenilainakanta</b>	<b>67,6</b>	<b>69</b>
Konsenilainat (e/asukas)	3 418	4 081
Veroprosentti		Asukasluku
	20,5	16 800
		-101

<b>TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
(ulkoiset erät, kaupunki liikelaitoksineen)	<i>1000 euroa</i>	<i>1000 euroa</i>
Toimintatuotot	18 363	18 319
Toimintakulut	-116 977	-114 153
<b>Toimintakate</b>	<b>-98 614</b>	<b>-95 834</b>
Verotulot	61 562	60 706
Valtionosuudet	48 333	40 832
Rahoitustuotot ja -kulut	-407	-184
<b>Vuosikate</b>	<b>10 874</b>	<b>5 520</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-7 583	-6 058
Satunnaiset erät	664	-24
Satunnaiset tuotot	0	100
Satunnaiset kulut	664	-125
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>3 955</b>	<b>-563</b>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	88	94
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 000	0
<b>RAHASTOJEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)</b>		
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>1 043</b>	<b>-469</b>
<b>TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,7	16,0
Vuosikate/poistot %	143,4	91,1
<b>Vuosikate, euroa/asukas</b>	<b>647</b>	<b>327</b>
<b>Asukasmäärä</b>	<b>16 800</b>	<b>16 901</b>

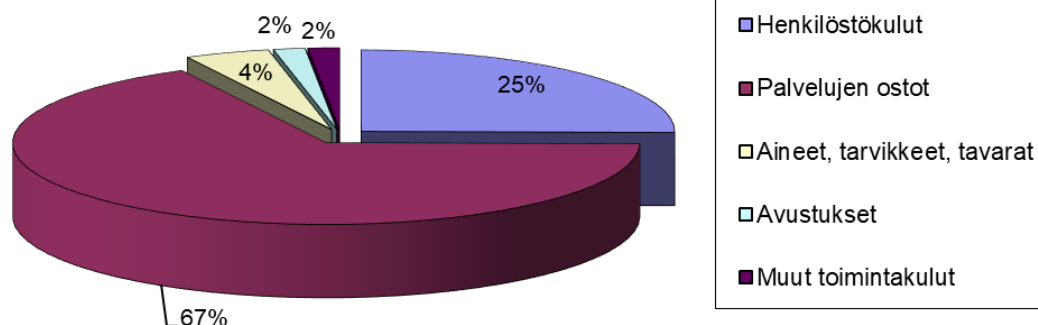
**Sote-menot 65 % toimintamenoista (netto), muut 35 %**

**Forssan kaupungin toimintamenojen (netto) jakaantuminen tehtäväryhmittäin 2020 (ei sis. liikelaitosta)**

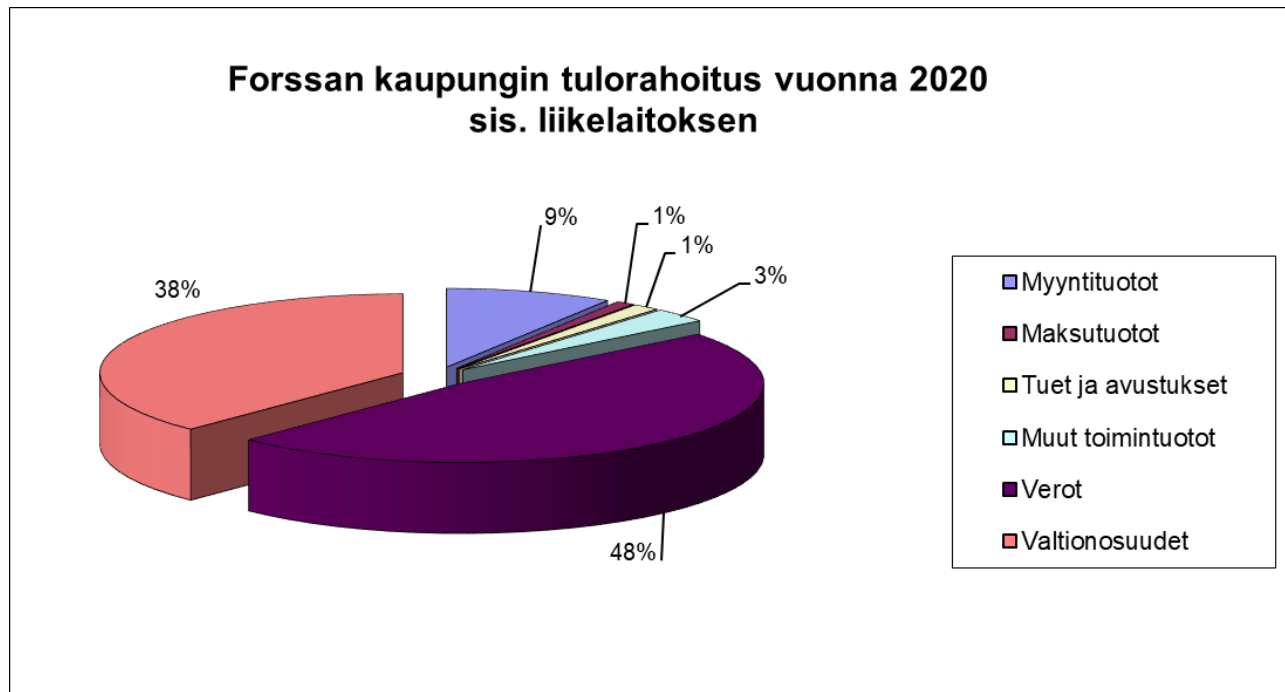


**Palvelujen ostot 67 % toimintakuluista ja henkilöstökulut 25 %**

**Forssan kaupungin (sis. liikelaitoksen) toimintakulujen jakaantuminen vuonna 2020 tp:sen mukaan**



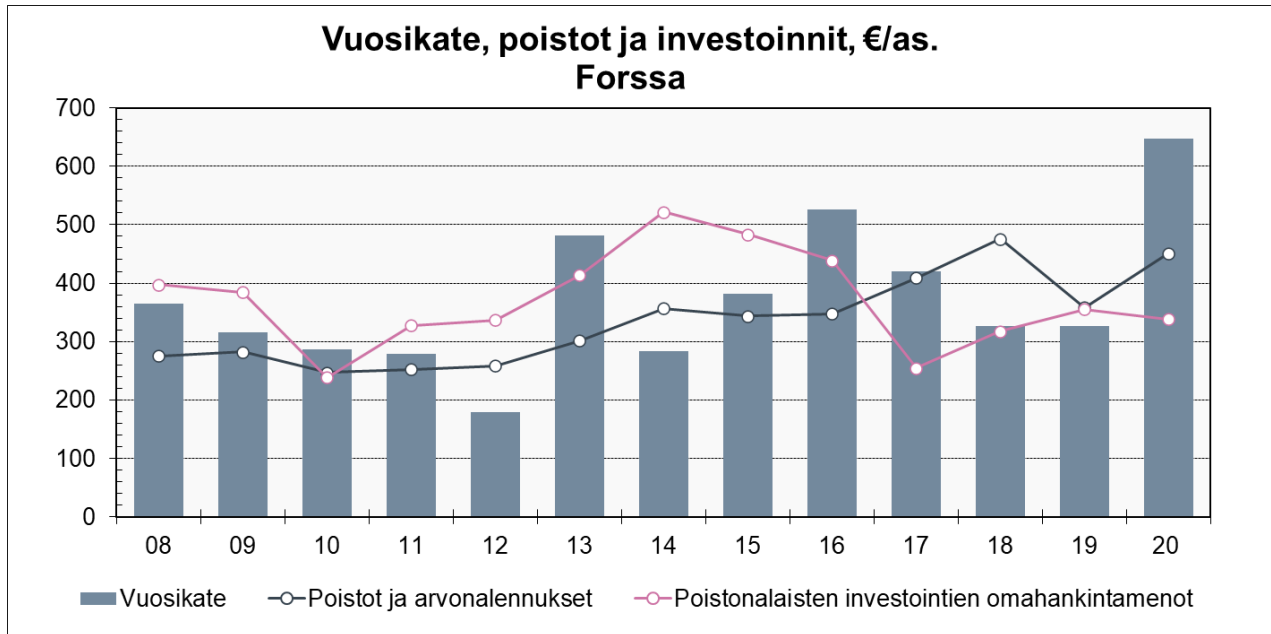
## *Verotulot puolet kaupungin tulo-rahoituksesta, valtionosuudet merkittäviä*





<b>RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
(kaupunki liikelaitoksineen)	1000 euroa	1000 euroa
<b>Toiminnan rahavirta</b>	<b>10 453</b>	<b>3 972</b>
Vuosikate	10 874	5 520
Satunnaiset erät, netto	664	-24
Tulorahoituksen korjauserät	-1 085	-1 524
<b>Investointien rahavirta</b>	<b>-5 558</b>	<b>-5 826</b>
Investointimenot	-5 724	-6 173
Rahoitusosuudet investointimenoihin	34	164
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	132	183
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>4 896</b>	<b>-1 854</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
<b>Antolainauksen muutokset</b>	<b>123</b>	<b>123</b>
Antolainasaamisten vähennykset	123	123
<b>Lainakannan muutokset</b>	<b>-835</b>	<b>8 707</b>
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	10 152
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 634	-13 513
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 201	12 068
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>	<b>1 446</b>	<b>-1 930</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>733</b>	<b>6 900</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>5 629</b>	<b>5 046</b>
<b>RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
<b>Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta</b>	<b>2 887</b>	<b>-4 736</b>
<b>Investointien tulorahoitus %</b>	<b>191,1</b>	<b>91,9</b>
<b>Laskennallinen lainanhoitokate</b>	<b>1,6</b>	<b>0,8</b>
<b>Rahavarat 31.12., 1.000 euroa</b>	<b>28 377</b>	<b>22 749</b>
<b>Rahavarat 31.12. ilman kons.yht. yksikkötilejä</b>	<b>9 324</b>	<b>4 865</b>
<b>Kassasta maksut, 1.000 euroa</b>	<b>126 778</b>	<b>134 177</b>
<b>Kassan riittävyys, pv</b>	<b>82</b>	<b>62</b>

## Tulorahoituksen riittävyys, vuosi 2020 oli poikkeuksellinen



<b>TASE JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.</b>		
<b>VASTAAVAA</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>112 839</b>	<b>114 960</b>
Aineettomat hyödykkeet	151	25
Aineelliset hyödykkeet	78 900	81 025
Sijoitukset	33 788	33 911
<b>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>11</b>	<b>29</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>35 535</b>	<b>30 545</b>
Vaihto-omaisuus	373	340
Saamiset	6 784	7 457
Pitkäaikaiset saamiset	117	117
Lyhytaikaiset saamiset	6 667	7 340
Rahoitusarvopaperit	168	168
Rahat ja pankkisaamiset	28 209	22 580
	148 385	145 534
<b>VASTATTAVAA</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>74 715</b>	<b>73 671</b>
<b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b>	<b>11 259</b>	<b>8 347</b>
Poistoero	1 759	1 847
Vapaaehtoiset varaukset	9 500	6 500
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>	<b>0</b>	<b>1 058</b>
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>264</b>	<b>259</b>
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>62 147</b>	<b>62 200</b>
Pitkäaikainen	27 176	20 812
Lyhytaikainen	34 971	41 388
	148 385	145 534
<b>TASEEN TUNNUSLUVUT</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
<b>Omavaraisuusaste</b>	<b>57,9 %</b>	<b>56,4 %</b>
<b>Suhteellinen velkaantuneisuus</b>	<b>48,4 %</b>	<b>51,9 %</b>
<b>Kertynyt ylijäämä, 1.000 euroa</b>	<b>9 182</b>	<b>8 139</b>
<b>Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas</b>	<b>547</b>	<b>482</b>
<b>Lainakanta 31.12., 1.000 euroa</b>	<b>52 814</b>	<b>53 649</b>
<b>Lainakanta 31.12., 1.000 euroa, ilman kons. yks.tilejä</b>	<b>30 810</b>	<b>32 444</b>
<b>Lainakanta 31.12., euroa/asukas</b>	<b>3 144</b>	<b>3 174</b>
<b>Lainakanta 31.12., euroa/asukas, ilman kons. yks.tilejä</b>	<b>1 834</b>	<b>1 920</b>

***Kaupungin lainamäärä alle maan keskiarvojen, lainamäärä nousee selvästi vuodesta 2021 eteenpäin***

